No. 59. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 18 Mei.

PUBLICATIE.

DE BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, bij resumtie gelet op het Besluit van Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Brabant*, van den 26sten September 1837, Lett. F. F. 1, Afdeeling van Policie, (*Provinciaal n°.* 141), houdende aanschrijving, om de Ingezetenen jaarlijks op den eersten Zondag in de maand Mei, te herinneren aan de bepalingen der Wet van den 1sten Maart 1815, (*Staatsblad n°.* 21), betrekkelijk *de viering der dingen aan den Openbaren Christelijken Godsdienst toegewijd*, en om daaraan naarukkelijk de hand te houden, en door de Beambten van Policie te doen houden,

Brengen voormelde Wet bij deze nader ter kennisse der Ingezetenen, zijnde van den volgenden inhoud:

» WIJ WILLEM BIJ DE GRATIE GODS, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, SOUVEREIN VORST DER VERENIGDE NEDERLANDEN, ENZ., ENZ., ENZ.

» Aan alle de genen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten,

» Alzoo Wij in overweging genomen hebben de noodzakelijkheid om, op het voetspoor onzer godsdienstige voorvaderen, die daarop steeds den hoogsten prijs stelden, de plegtmatige viering van den dag des Heeren en andere dagen den openbaren christelijken godsdienst toegewijd, door eenparige en voor de geheele uitgestrektheid der Vereenigde Nederlanden algemeen werkende maatregelen te verzekeren.

» Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal dezer landen, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

» 1. Dat op Zondagen en op zoodanige godsdienstige feestdagen, als door de kerkgenootschappen van den christelijke godsdienst dezer landen algemeen erkend en gevierd worden, niet alleen geene beroepsbezigheden zullen mogen verricht worden, welke de godsdienst zoude kunnen storen, maar dat in het algemeen geene openbare arbeid zal mogen plaats hebben, dan ingeval van noodzakelijkheid, als wanneer de plaatselijke regering daartoe schriftelijke toestemming zal geven.

» 2. Dat op deze dagen, met uitzondering van geringe eetwaren, geene koopwaren hoegenaamd op markten, straten of openbare plaatsen, zullen mogen worden uitgesteld of verkocht, en dat koopliedenen winkeliers hunne waren niet zullen mogen uitstallen, noch met openen deuren verkoopen.

» 3. Dat gedurende den tijd voor de openbare godsdienstoefening bestemd de deuren der herbergen en andere plaatsen, alwaar drank verkocht wordt, voor het openbaar verkeer binnen den besloten kring der gebouwen ligtende aan straten, zullen gesloten zijn, en dat ook, gedurende dien zelfden tijd, geenerhande spelen, hetzij kolven, balslaan of dergelijke mogen plaats hebben.

» 4. Dat geene openbare vermakelijkheden, zoo als schouwburgen publieke danspartijen, concerten en harddraverijen, op de Zondagen en algemeene feestdagen zullen gedoogd worden; zullende het aan de plaatselijke besturen worden vrijgelaten hieromtrent eene uitzondering toe te staan, mits niet dan na het volkomen eindigen van alle godsdienstoefeningen.

» 5. Dat de plaatselijke policie zorg zal dragen, ten einde alle hinderlijke bewegingen en gerucht in de nabijheid der gebouwen tot de openbare eeredienst bestemd en in het algemeen alles wat dezelve zoude kunnen hinderlijk zijn, voorkomen of te doen ophouden.

» 6. Dat de overtredingen tegen de bepalingen van dit besluit, naar gelang van personen en omstandigheden, zullen gestraft worden met eene boete van niet hooger dan *vijf-en-twintig guldens*, of met eene gevangenis van niet langer dan *drie dagen* voor de overtreders die buiten staat mogten zijn deze boete te betalen.

» 7. Dat bij eene tweede overtreding de boete of straf zal verdubbeld worden en wijders alle de te koop gelegde of uitgestalde goederen verbeurd verklaard en de Herbergen, of andere publieke plaatsen voor eene maand gesloten.

» En dat door deze algemeene verordeningen, alle daarmede niet overeenkomstige provinciale of plaatselijke reglementen en inrigtingen zullen worden gehouden voor vervallen.

» Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geinsereerd, en dat een genoegzaam getal exemplaren gedrukt en aan de Staten in de onderscheidene Provincien of Landschappen, ingevolge art. 86 der grondwet, ter uitdeeling zal worden gezonden, met last om dezelve allerwege te doen publiceren en affigeren, en van de plaatsbeden der ontvangst behoorlijk schriftelijk kerkgenootschappen te doen aflezen.

» Lasten en bevelen voorts dat Onze ministeriele departementen en andere autoriteiten, justitiën en officieren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden, zonder eenige conniventie of dissimulatie.

» Gegeven in 's Gravenhage, den 1sten Maart des jaars 1815, het Tweede van Onze Regering.

(*geteekend*) » WILLEM.

» Ter ordonantie van Zijne Koninklijke Hoogheid,

(*geteekend*) » A. R. FALCK."

Wordende de Ingezetenen bij deze bij vernieuwing ten ernstigste aangemaand, op voorschreve bepalingen te attenderen, met waarschuwing, dat de Kommissaris van Policie is gelast, daarop te waken en door zijne Agenten te doen waken, en dat iedere bevonden wordende overtreding, bij proces-verbaal geconstateerd en hetzelve dan den Heer officier van Justitie, ten fine van vervolging zal ingezonden worden.

En zal deze worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks te dezer Stede te doen gebruikelijk is.

BREDA den 1sten Mei 1841.

DE BOLL, vz.

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den Mei.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren, waarin gehandeld werd over het negende hoofdstuk van de kosten voor het oorlogs-departement voor 1842, over de soldij en het onderhoud der troepen, waarvoor eene som van bijna honderd vijf en zeventig millioenen fr. is uitgetrokken, heeft de heer *Bertin de Vaux* bij het artikel der kavallerie, zich levendig beklaagd, dat het bestuur over dezelve bij het ministerie van oorlog, aan een civiel ambtenaar, derhalve vreemd aan het wapen, toevertrouwd was, hetgeen bij voor zulk een aanzienlijk personeel onverantwoordelijk vond; hetzelve bedroeg toch ruim 83,000 man, en met de algemeene remonte, bijna 111,000 paarden. Vervolgens hebben de tegenstanders van de bezittingen in Afrika, bij monde van de heeren *Poulle* en *de Tracy*, andermaal bij de anderen aangedrongen van het stelsel te doen kennen, dat het gouvernement voortaan in Algerie wilde volgen, en de voordeelen die men van deze bezittingen dacht te trekken wanneer de heerschappij verzekerd was. De maarschalk *Soult* bepaalde zich met korte woorden te antwoorden, dat het gouvernement daaromtrent zich nog niet verklaren kon; er waren twee groote veldtogten voorgenomen, waarvan de eerste thans uitgevoerd werd, en de laatste in het najaar zou plaats hebben. De credieten daarvoor waren gevraagd en gestemd; men rekende op den goeden uitslag dier togten, en hoopte dat zij tot gevolg zouden hebben, dat men in de volgende zitting eene bepaalde partij konde tot het te volgen stelsel zou kunnen kiezen. — De discussie over dit onderwerp zou in de zitting van heden worden voortgezet.

— Niet den 17sten, maar op maandag den 24sten zullen de debatten in de zaak van *Darmès* voor het hof der pairs geopend worden. *Darmès* heeft tot verdedigers gekozen de advokaten *Michel* van Bourges, *J. Favre* en *Pinede*; *Considère* den advokaat *Dupont*, *Duclos* is tot verdediger de advokaat *Lavaux* toegevoegd.

— De leden der linkerzijde van de kamer der afgevaardigden hebben zich gisteren op een absoluut bestemd vereenigd onder het voorzitterschap van den heer *de Sade*. Vijf en negentig leden waren er tegenwoordig, waaronder de heeren *Thiers*, *Kiesen*, *Jaubert*, *Comte* enz. Staatkundige redevoeringen zijn er niet gehouden en alles is rustig afgeloopen.

— Uit Marseille schrijft men van den 12den Mei, dat een [illegible] *de Dunes*, laatstelijk van Malta aangekomen, berigt, dat de algerische vloot zich bij zijn vertrek aldaar bevond, met uitzondering van vijf schepen, die naar Gibraltar waren gezeild. De admiraal *Stopford* zou naar Engeland terugkeeren.

— Eene der dochters van den Spaanschen Infant Don *Franciscus da Paula*, *Isabelle* geheeten, is met een' Poolschen officier, Butwluet geheeten, op weg naar België ingescheept. (De bedoelde Poolsche officier is de graaf *Zarofski*, en te Namen met de Spaansche Prinses gevat. Bevelen zijn gegeven om laatstgemelden naar Parijs terug te zenden; terwijl de officier voor de Belgische rechtbanken te regt zal staan, wegens het gebruik maken van eenen vervalschten naam in zijn paspoort. Intusschen melden latere berigten, dat de graaf en de Infante aan de overheden te Namen verklaard hebben dat zij, alvorens Parijs te hebben verlaten, voor een' priester vernield waren. In afwachting van het einde dezer veel opspraak makende zaak, heeft de Infante haren intrek bij den burgemeester van Namen genomen.

— De tijdingen uit Konstantinopel tot den 21sten Mei bevestigen de over Duitschland ontvangen berigten die tot den 19den gaan (zie *vorig Nommer*). Aan de gezanten der Europesche mogendheden was kennis gegeven dat de *Hatti*-Scherif betrekkelijk de voorwaarden waarop *Mehemed*-Ali het bestuur over Egypte zou houden, was gewijzigd geworden. De erfelijkheid in de regte lijn was hem verleend geworden, alsmede de benoeming van officieren tot den rang van kolonel. Men komt algemeen overeen, dat de kwestie van het Oosten thans als beslecht kan worden aangemerkt, en dat er na deze wijziging voor Frankrijk geen hinderpalen meer bestaan, om uit den tegenwoordigen staat van afzondering, weder tot den algemeenen raad der Europesche mogendheden toe te treden.

Te Konstantinopel lag de vloot gereed, om 10,000 man troepen aan boord te nemen, die den opstand in Candia moesten bedwingen.

— De gewone correspondentien uit Madrid gaan thans tot den 8sten Mei en vermelden thans insgelijks de benoeming van *Espartero* tot eenhoofdig regent. De eedsaflegging in den verlangden vorm moest den 10den plaats hebben; weldra zou het ministerie weder gereorganiseerd worden, natuurlijk nu geheel in den geest van den nieuwen regent. De heer *Gonzales* meende men dat president van den raad en minister van buitenlandsche zaken zou worden; de portefeuille van de binnenlandsche zaken zou den heer *Cortina* of *Infante* toevertrouwd worden; die van justitie aan den heer *Luzuriaga*; *Chacon* of *Ferrez* zouden minister van oorlog worden. Als kandidaten voor het ministerie van financien noemde men de heeren *Contero*, *Ximenez* of *Pita Pizarro*. Men wilde voorts, dat indien het nieuwe kabinet de meerderheid niet had in de kamer der gedeputeerden, deze zou ontbonden worden.

— Een dagblad van Bordeaux, geeft de volgende tijdingen over Jamaica van Panama ontvangen, uit Valparaiso van 15 Januari gedagteekend:

„ Een opstand heeft er te Oruro ten voordele van *Santa-Cruz* plaats gehad, dezelve is bedwongen geworden, maar de troepen hebben verscheidene manzichen geplunderd en men vreest voor de rust van Bolivia."

Een ander berigt uit Lima van het midden van Februari houdt:

„ Den 22sten December is eene vrij belangrijke omwenteling te Ayacucho, in Peru, voorgevallen; zij werd geleid door den kolonel *Bibanco*, die tot president der republiek is benoemd geworden. De provincien Arequipa, Puna en Cusco hebben zich aan zijn gezag onderworpen en den chef van het gouvernement der republiek, te Lima, gehoorzaamheid geweigerd."

— Ter Beurze was men nog onder den invloed der gisteren verspreidde geruchten, wegens de nederlaag van het britsch ministerie in het lagerhuis, waarvan de tijding zich echter nog niet bevestigd heeft. De notering was: 5 pCt. 114,60; 3 pCt. 79,35; Nap. r. 104,10; Sp. Ardoins 24⅞; Rom. L. 102¾.

Van den 15den. — Heden is er op de Tuilerien een raad van ministers gehouden.

— De afgevaardigden hebben gisteren de discussien over Algiers verder afgehandeld. De voorstanders en tegenstanders dier bezitting hebben beurtelings gesproken, doch zonder dat er iets nieuws te berde is gebragt. Thans zal [illegible] eene interpellatie aan het ministerie is gedaan, [illegible] kwestie heeft gehouden. Alleen heeft de maarschalk [illegible] in denzelfden geest als den vorigen dag gesproken. In deze zitting is overigens het budget aan oorlog afgehandeld en tot dat van financien overgegaan.

— Men heeft heden tijdingen uit Madrid tot den 10den Mei. De generaal *Espartero* had den dag den eed als regent afgelegd, en zich onmiddelijk daarna in het paleis geïnstalleerd.

— Over Malta heeft men tijdingen uit Konstantinopel tot den 27sten April. De nieuwe firman, welke de wijziging van den *Hatti*-Scherif hield, was aan *Mehemed*-Ali nog niet afgezonden, maar luidens alle berigten was de zaak beslecht. De Porte hield zich thans uiterst bezig met den opstand op het eiland Candia te bedwingen. Volgens eene mededeeling van de gezanten te Konstantinopel aan de Europesche residenten te Smyrna, zouden van den 15den Mei de voornaamste havens van gezegd eiland, een viertal uitgezonderd, geblokkeerd zijn. Den 5den Mei bevond het grootste gedeelte van het britsch eskader zich nog in de wateren van Malta.

— Het grieksch gouvernement heeft den 11den April eene wet uitgevaardigd betrekkelijk de daarstelling eener nationale grieksche bank, met bepalingen voor den waarborg der hypotheken door de bank genegen.

— Ter Beurze van heden [illegible] waren genoteerd: 5 pCt. 115; 3 pCt. 79,50; Nap. r. 104; Sp. Ardoins 24⅜; Rom. L. 103.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den Mei.

De Weensche *Staats-Courant* vermeldt, dat de Nederlandsche luitenant-generaal, en gevolmagtigde minister bij het pruissische hof, graaf de *Perponcher*, naar 's Hage is vertrokken.

De Berlijnsche Courant geeft uit Warschau van den 7den Mei het volgende berigt:

„ Bij gelegenheid van het huwelijk van den erfgroothertog heeft de keizer ook aan de ingezetenen van het koningrijk Polen genadebewijzen gegeven. Onze bladen deelen drie keizerlijke besluiten dienaangaande mede. Bij het eerste worden allen die ter dood veroordeeld zijn in zoo verre begenadigd, dat hunne straf in levenslange gevangenis veranderd wordt, de correctionele straffen, namelijk opsluiting in het tuchthuis, gewoon arrest, geld- en lijfstraffen worden, op eenige geringe uitzonderingen na, geheel kwijtgescholden. Bij het tweede wordt er eene verschelding gegeven van eenige schatkistvorderingen en financiele achterstanden. Het derde besluit eindelijk schenkt aan een aantal staatkundige veroordeelden, waaronder zich ook eenige naar Siberië verbannen bevinden, hetzij volle gratie, hetzij vermindering of verzachting van straf."

— De graaf *von Munch-Bellinhhausen*, president van de Duitsche bondsvergadering, is door Z. M. den Keizer van Oostenrijk tot staats-minister verheven, uit aanmerking van de uitstekende diensten, door hem in voormelde betrekking bewezen.

— Volgens berigten uit Biberich is thans de wegruiming van den steenen dam, die onlangs op last der Hessische regering in het vaarwater voor die stad aangelegd was, zoo ver gevorderd, dat de scheepvaart weder onbelemmerd kan plaats hebben. Den 4den dezer was, tot groote vreugde der ingezetenen, onder het gebulder van het geschut, de stoomboot *Koningin Victoria* langs het oude vaarwater voor het eerst weder Biberich voorbijgekomen.

— De Augsburger *Allgemeine Zeitung* geeft het volgende schrijven uit Konstantinopel van 21 April, hetwelk nadere bijzonderheden behelst omtrent de reeds vermelde concessien, die de Porte aan *Mehemed*-Ali gedaan heeft. „ Eergisteren heeft het Turksche ministerie van buitenlandsche zaken eene nota aan de gezanten der vier mogendheden gezonden, waarin hun kennis gegeven wordt van de aanneming door de Porte der voorstellen, welke namens die mogendheden betrekkelijk Egypte aan haar gedaan waren. Dezelve bestaan in de erfelijkheid der waardigheid van Pacha van Egypte in het geslacht van *Mehemed*-Ali en in de verleening van het regt der benoeming van officieren bij het Egyptische leger tot den rang van overste. De orde der erfopvolging is daarbij bepaald, dat telkens de oudste der mannelijke nakomelingen van *Mehemed*-Ali met de bedoelde waardigheid bekleed zal worden. Over het door den Pacha af te staane gedeelte der inkomsten van Egypte heeft de Sultan nog niets beslist, vermits men nog berigten van den Turkschen commissaris te Alexandrie over den financielen toestand aldaar verwacht.

„ Overigens schijnt het, dat men ten aanzien van *Mehemed*-Ali met de officiele bekendmaking dezer concessien nog dralen zal, vermits de Turksche regering vooraf wenscht te vernemen, welke maatregelen de mogendheden zouden nemen voor het geval, dat *Mehemed*-Ali, in weerwil van de thans betoonde toegeeflijkheid, weigeren mogt zich te onderwerpen, niet [illegible] maar met daden, door zich aan de bevelen van [illegible] te bekreunen en, zich als onafhankelijk [illegible] Egypte te gedragen. Bij eene tweede nota van dezelfde dagteekening is de aandacht der vertegenwoordigers der [illegible] gevestigd en is aan dezelven de vraag voorgedragen, welke maatregelen de mogendheden voornemens waren te doen, in geval *Mehemed*-Ali zich aan de overige bepalingen der uitgevaardigde firmans niet mogt onderwerpen; en of de mogendheden, zoo zij hare ondersteuning nog verder aan de Porte wilden verleenen, bij de vaststelling der door haar in het vervolg te nemen maatregelen, onderscheid zouden maken tusschen de voorwaarden, die reeds in het verdrag van Julij uitgedrukt zijn, en de andere, waarvan dat verdrag geene melding maakt.

„ Ook met den heer de *Pontois* heeft de minister van buitenlandsche zaken zich in betrekking gesteld, ten einde te vernemen, welken weg Frankrijk thans zoude volgen, nadat de Porte aan den Pacha van Egypte de verlangde erfelijkheid en de keuze der officieren toegestaan had. Zoo het schijnt stelden de tot dusverre bij dien gezant ontvangene instructien hem niet in staat hieromtrent een bepaald antwoord te geven."

BELGIE.

BRUSSEL, den 16den Mei.

De koning en koningin verlaten heden Parijs en worden morgen op Laeken terugverwacht.

— De baron *de Vriere*, is niet tot zaakgelastigde te Stokholm, maar Kopenhagen benoemd. De tegenwoordige zaakgelastigde aldaar vertrekt in dezelfde hoedanigheid naar Madrid.

— De graaf *Gerofski* (*zie Frankrijk hierboven*), is onder geleide van een officier der gendarmerie van Namen naar herwaarts vervoerd. De infante *Isabelle* is gisteren naar Parijs teruggekeerd. — Gemelde graaf is tijdens den poolschen opstand aide-de-camp van den generaal *Langermann* geweest. Voor eenigen tijd had hij te Parijs naar de hand van de treurspeelster Mlle *Rachell* gedaan, doch was afgewezen. Daarna zou hij in de Manege kennis met de jonge infante hebben aangeknoopt; de familie van laatstgenoemde had haar uit dien hoofde in een Augustijner-klooster in de voorstad St. Jacques geplaatst. Maar der prinses schijnt nog zooveel vrijheid te zijn gelaten, dat de graaf de betrekking met haar heeft kunnen voortzetten en de schaking volvoeren.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den Mei.

In de zitting van de tweede kamer der staten-generaal van Zaturdag, waarin 53 leden tegenwoordig waren, is beraadslaagd geworden over de voordragt *tot regeling van eenige punten, betrekkelijk de dienst der justitie*.

De heeren *Luijben* en *Hoofd* konden zich daarmede niet vereenigen, voornamelijk op grond, dat daarbij wordt voorgesteld, om de functien van griffiers of substituut-griffiers, in sommige gevallen, door beëedigde klerken te doen waarnemen, en dat de raadsheeren, regters of regters-plaatsvervangers, door den president van het college, waartoe zij behooren, kunnen worden geroepen, om, in bijzondere gevallen, den dienst op de openbare teregtzittingen of in de raadkamer waar te nemen.

De heer *Luzac* ziet geen bezwaar in de voordragt. Hij doet opmerken, dat de beëedigde klerken worden genomen op de verantwoordelijkheid des griffiers, na goedkeuring der regtbank, en als zij den ouderdom van 23 jaren hebben bereikt.

De heer *de Jonge van Campens-Nieuwland*, 's Konings commissaris, licht de voordragt toe. De veelvuldige werkzaamheden bij den Hogen Raad maken de benoeming van een derden advocaat-generaal noodzakelijk. Ten bezuiniging zal daarentegen eene substituut-griffiersplaats bij den Raad worden gesupprimeerd. Het bezigen van klerken ter griffie bij de instructie heeft tot vele moeijelijkheden aanleiding gegeven; het is dringend noodzakelijk, zulks bij de wet te bepalen. Men heeft het doelmatig geacht, beëedigde klerken, door den griffier aan te wijzen, en door de Regtbank goed te keuren, bij de instructie met de werkzaamheden der griffiers te kunnen belasten; doch met bepaling, dat zoodanige klerken meerderjarig moeten zijn.

De bevoegdheid, wat er gedaan moet worden, ingeval de beëedigde klerk ongesteld wordt, komt den commissaris te vergetrokken voor: die vraag kan nopens alle ambtenaren gesteld worden.

Wat de benoeming van niet gegradueerden betreft, bij de vervulling van het griffiersambt bij de instructie in strafzaken, komt het minder aan op geleerdheid, dan op naauwkeurigheid, oplettendheid, kennis van vormen. Deze vereischten worden meerendeels aangetroffen bij klerken ter griffie, die als opgevoed zijn in de vormen der griffie, ja hierin den regtsgeleerde vaak beschaamd doen staan. Bovendien, de regter-commissarissen zijn steeds aanwezig, de klerken moeten eigenlijk slechts [illegible] deze maatregel niet ware overgegaan, zou men twee substituut-griffiers hebben moeten benoemen, en de kosten vrij hoog hebben geloopen.

De spreker ziet ook geen bezwaar, dat de raadsheeren, regters en regters-plaatsvervangers, in sommige gevallen, op de openbare teregtstellingen, de functie van griffier waarnemen, dit is geene vernedering; de man van verdienste zal zoo kleingeestig niet zijn, om er bedenking tegen te hebben, om, in een bijzonder geval, als griffier op te treden. Alsdan zal hij niet als regter zitten; dit spreekt van zelf.

Door deze voordragt heeft de Regering getoond bestaande gapingen in de regterlijke organisatie te willen aanvullen, onregelmatigheden weg te nemen.

De spreker meende wijders, dat men onze nieuwe wetgeving niet zoo oppervlakkig en voorbarig moest veroordeelen, als wel soms geschied is.

Het ontwerp is vervolgens *aangenomen* met eene meerderheid van 47 tegen 6 stemmen. Tegen hebben gestemd, de heeren *Luijben*, *Huijdekoper*, *van Rechteren*, *Hoofd*, *Star Busman* en *Warin*.

Daarna zijn de beraadslagingen gehouden over de *voordragt tot opheffing van den provisionelen regts-toestand van het Hertogdom Limburg*.

Deze voordragt is *aangenomen* met 45 tegen 8 stemmen, zijnde die der heeren: *van Goltstein*, *Michiels van Verduijnen*, *Huijdekoper*, *Cornelis*, *van Rechteren*, *Keerens*, *van Nagell* en *Ramaer*.

Daarentegen is, met 50 tegen 3 stemmen, verworpen het ontwerp van wet, houdende *de regterlijke indeeling* van het hertogdom. De heer *Cornelis* heeft voornamelijk daartegen gesproken, en van de vele bezwaren gewaagd, die dat ontwerp bij gemeenten in Limburg had opgewekt.

Voor hebben gestemd de heeren *de Jonge van Campens-Nieuwland*, *Kniphorst* en *Luijben*.

Daarop heeft de commissie tot de verzoekschriften verslag gedaan over een uit Gelderland ingekomen adres, ten betoog van de ongrondwettigheid van het polderreglement in die provincie. De commissie stelde voor, dit adres ter griffie neder te leggen.

De heer *Tromp* stelde voor, om het tevens te verzenden naar den minister van binnenlandsche zaken.

De heer *de Jonge van Campens-Nieuwland*, meende, dat men zulks niet kon doen, hangende de beslissing over dit onderwerp van de regterlijke magt. (De kwestie van de al of niet grondwettigheid van het Geldersch polderreglement, is thans bij den Hoogen Raad aanhangig.

De heer *van Dam van Isselt* gelooft, dat de kamer hier hare bevoegdheid zou te buiten gaan, indien zij tot de verzending naar den minister besloot. Hij zegt dit, ofschoon hij anders een groot vriend van die verzendingen is.

Bij stemming wordt met 47 stemmen tegen eene (die des heeren *Akerlaken*) het adres overeenkomstig het voorstel der commissie, ter griffie nedergelegd; en is het voorstel van den heer *Tromp*, met 31 tegen 18 stemmen, verworpen.

Hierna is de vergadering gescheiden, zonder bepaling van den dag der nadere bijeenkomst.

— Men verneemt dat Z. M. den generaal-majoor *Nepveu* belast heeft met eene zending naar Petersburg, om er namens Z. M. en hoogstdeszelfs huis het keizerlijk gezin van Rusland met het gesloten huwelijk van den grootvorst-troonopvolger, met de princes *Maria* van Hessen-Darmstadt geluk te wenschen. De generaal *Nepveu* zou reeds morgen naar Petersburg vertrekken.

— Uit Utrecht schrijft men van den 15den:

„In de op heden daartoe gehouden buitengewone Vergadering van de Staten der Provincie is de acte van Huldo aan Koning *Willem* II door alle de tegenwoordig geweest zijnde Leden plegtig getekend. De Commissie, door de Vergadering benoemd, om die acte aan H. M. over te brengen, bestaat uit de Heeren *G. C. C. J.* Baron *van Eysden van Sandenburg*, uit den stand der Edelen; Mr. *A. van Beusechem van Harmelen*, uit den stand der Landeigenaren en Mr. *N. P. J. Kien*, uit den Stedelijken Stand."

Door den heer gouverneur der provincie Utrecht zal een vaandel aan de eerewacht aldaar worden verleend. Ook onder het korps studenten heeft zich eene eerewacht van 22 leden gevormd. Voorts behelst de Utrechtsche Courant het programma ter regeling van den plegtigen optogt bij de intrede des konings, alsmede de beschrijving van twee fraaije eerepoorten, waarvan de eene op de Voorstraat, de andere buiten de Catharijne poort geplaatst is.

— De provinciale Geldersche courant van den 15den behelst het volgende:

„Het strekt ons tot genoegen, een in het *Handelsblad* van den 13den dezer, vermelde tijding, als had de Heer Staatsraad, Gouverneur dezer provincie, voor deze betrekking, uit hoofde van ouderdom en ziekte, bedankt, blijkens van goederhand verkregen berigten, te kunnen tegenspreken.

„Zijne Exc. geniet thans weder eene goede gezondheid, [illegible] deze provincie, terwijl wij hopen, dat hij nog gedurende eene reeks van jaren, zijne gewigtige betrekking van Bestuurder dezer Provincie te bekleeden."

Dezelfde Courant meldt voorts, dat de eerewacht die zich aldaar gevormd heeft, om Z. M. bij hoogstdeszelfs bezoek tot geleide te strekken, uit twintig personen bestaat en tot haren kommandant heeft den Hoog-Welgeb. Heer *J. H. L. J.* baron *Sweerts de Landas*. De tenue is bepaald als volgt: zwarte rok, zwarte broek met witte knoopies, wit vest, zwarte satijnen das, ronde hoed met oranjekokarde, sierp over den schouder afhangende, met de kleuren der stad. Z. M. zou echter Nijmegen bij gelegenheid van hoogstdeszelfs aanstaande komst te Arnhem, op den 26sten, niet bezoeken, maar eerst later, in de maand Junij, op hoogstdeszelfs reize naar Limburg.

— De minister van financien, als bij Koninklijk besluit van 12 April 1841, n°. 66, gemagtigd tot de uitgifte van schatkistbiljetten, daargesteld volgens de wet van den 27sten December 1840 (*Staatsblad* n°. 79) heeft onder dagteekening van den 12 dezer bekend gemaakt, dat die biljetten voorloopig verkrijgbaar zijn gesteld bij den agent van het ministerie van financien, te Amsterdam, Mr. *J. van Idsinga*, tegen storting bij de Nederlandsche bank van de som in elk biljet vermeld, vermeerderd met de renten daarop te goed tot den dag voorafgaande dien der storting; dat deze biljetten groot zijn *f* 1000 of *f* 100, loopende tegen vier ten honderd 's jaars, loopbaar op drie, zes, negen en twaalf maanden na zelver dagteekening, of verwisselbaar bij den [illegible] gemaand den tegen nieuwe biljetten; kunnende dezelve [illegible] gegeven in alle rijks belastingen, met bijberekening der renten tot aan den laatsten dag der voorafgaande [illegible]

Te Breda, bij [illegible]

— Bij Koninklijk besluit van den 4 dezer, n°. 16, is het Rijks subsidie, tot den herbouw der afgebrande kerk te Hoorn toegestaan, nog met *f* 4000 vermeerderd geworden, zoodat hetzelve alsnu *f* 34,000 bedraagt. Sedert is ook van wege het departement van eeredienst de noodige autorisatie verstrekt, om onmiddellijk tot de aanbestedingen over te gaan, zoodat men dit bedehuis der Hervormden, tot welks herstel zoo veel en van zoo vele kanten is bijgedragen, weldra uit deszelfs asschen zal zien herrijzen.

— Laatstleden Donderdag is te Amsterdam gehouden de *vijftiende* algemeene vergadering van het Nederlandsch genootschap: *Tot zedelijke verbetering der gevangenen*, onder voorzitting van den heer Mr. *T. J. Uitwerf Sterling*.

Uit het *zeventiende* verslag, opgemaakt door den eersten secretaris, den heer *W. H. Warnsinck Bzn.*, is gebleken, dat gedurende het afgeloopen jaar, door de tusschenkomst van de besturen der afdeelingen in de onderscheidene gevangenissen, 807 veroordeelden hebben gedeeld in het godsdienstig onderrigt; een getal van 585 zijn in het lezen, schrijven en rekenen geoefend, en aan 338 is eenigen arbeid verschaft.

Het getal der jeugdige veroordeelden van beide seksen, beneden de 18 jaren, die, van de meer bejaarde gevangenen geheel afgescheiden, onafgebroken deelen in het school- en godsdienstig onderwijs, van wege het genootschap gegeven, beliep op den 31 December jongstleden, 141; 480 ontslagenen zijn door het genootschap op onderscheidene wijzen verzorgd geworden; een getal van 10 heeft zich deze gunst onwaardig betoond. Het getal der leden bedroeg, over het vorig jaar, 3513.

— Op woensdag den 5den dezer, is des achtermiddags, te Gasselhoerveen (provincie Drenthe), in den fellen storm, brand ontstaan op de veenplaats n°. 17, toebehoorende aan de heeren *J.* en *W. Alingh*, op welke plaats is verbrand 500 tonnen, op de veenplaats n°. 16, toebehoorende aan *A. Boon*, 1500 tonnen, op de veenplaats n°. 15, toebehoorende aan *H. H. Spier*, 500 tonnen op dezelfde plaats, van *A. Prins*, 2000 tonnen turf, allen van de 2de soort, derde klasse. Deze brand is zeer waarschijnlijk ontstaan door de veenarbeiders, die de gewoonte hebben, om op het bloote veen hun koffiewater te koken. Door den hevigen wind verspreidde zich dit vuur wijd en zijd; doch door aangebragte hulp, is hetzelve spoedig gebluscht.

— De *Goesche Courant* behelst de volgende teregtwijzing (zie ons N°. van 29 April):

„In het door ons medegedeelde berigt der ziekte te Oude Tonge, staat verkeerdelijk, dat aan dezelve op sommige dagen soms meer dan 20 personen stierven, daar er slechts somwijlen zoo vele op eenen dag door dezelve werden aangetast. De sterfte was betrekkelijk weinig. Wij kunnen er echter bijvoegen dat er tijden waren, waarin er ongeveer 200 personen aan die ziekte alhaar te gelijk leden. De herstelling ging bij de meesten zeer langzaam. Men merkt op, dat bij de nieuwe maan de ziekte, reeds tot staan gekomen, zich bij vernieuwing openbaarde."

— In de vorige week is de toren der gemeente Winterswijk door eenen bliksemstraal getroffen, welke, behalve eenige schade aan het leije dak, gelukkiglijk geene groote verwoesting heeft aangerigt.

— Te Groningen is thans de derde tentoonstelling van schilderijen door Nederlandsche meesters, door de bemoeijing van het daar gevestigd genootschap *Pictura*, geopend. In weerwil der thans gelijktijdig te 's Hage geopende tentoonstelling, zijn te Groningen niet minder dan 224 stukken ingezonden, waaronder vele van groote kunstwaarde; 39 zijn van Groningsche kunstenaars.

— Te Maastricht is den 13 dezer, door de zorg en in het lokaal van de Maatschappij der vrienden van wetenschappen letteren en kunsten, eene tentoonstelling der voortbrengselen van kunst en bijverheid in het hertogdom Limburg geopend geworden.

Uit de thans ontvangen berigten uit Londen tot 11 Zaturdag blijkt dat de groote worstelstrijd over de voorstellen der ministers tot verandering in de tolregten op de suiker, eene vrijdag nagenoeg duurde, en dien avond op nieuw tot maandag is uitgesteld. Het gerucht te Parijs verbreid, nopens de neerlag van het ministerie, is dus ongegrond geweest. Uit sommige gezegden en verschijnselen in het lagerhuis meende men te kunnen afleiden, dat het voorstel van lord *Sandon* betrekkelijk de suiker, tegen den zin van het ministerie, met eene kleine meerderheid zou doorgaan, en dat dit laatste dan geene andere keuze zou overblijven dan af te treden of het parlement te ontbinden, en waarschijnlijk tot het laatste zou besluiten.

— Den 12den liep te Manchester het gerucht, dat het stoomschip *de President*, met beschadigde machine enz., in een der West-Indische eilanden binnen zou zijn gelooven. Dit gerucht is echter spoedig weder tegengesproken, en de jongste berigten behelzen geene tijding wegens het vermiste schip.

— Ter Londensche beurs van vrijdag waren genoteerd: 5 pCt. cec. 89¾; Ned. 2½ pCt. 56¾; 5 pCt. 103; Sp. Arduin 24½; Port. 20½; Braz. 68½.

GEMENGDE BERIGTEN.

Uit Groningen wordt van den 13den dezer gemeld:

„De scheikundige Prijsvraag, in Mei 1840 door de *Koninklijke akademie van wetenschappen en fraaije letteren te Brussel* uitgeschreven, en door den heer *B. Perper*, *kandidaat in de geneeskunde, natuurlijke wijsbegeerte en geneeskunde* alhier, zoo voldoende beantwoord, dat hij de eer der bekroning heeft mogen wegdragen, is van den volgenden inhoud:

Het bepalen door proefnemingen, in hoe verre metallieke vergiften, zoo als wit rattenkruid, in een bebouwd land gedolven, te gelijk tot alle deelen der planten doordringen, die daarin groeijen, en onder andere in de korrels van de graansoorten; ten einde te weten, of er voor het algemeen welzijn gevaar gelegen is in het voorneemd rattenkruid en dergelijke vergiften te verspreiden in de akkers, om ongedierte te verdelgen.

Er komt thans te Brussel eene pracht-uitgave in het licht van *Hooft's* Nederlandsche Historien. De tekst wordt zorgvuldig afgedrukt volgens de uitgave van Amsterdam 1703, en het geheel zal met 700 platen en vignetten versierd worden door *Jozef Coomans*. Iedere aflevering bevat 64 bladzijden en kost een gulden. Het getal van dertig afleveringen zal niet worden te boven gegaan. De eerste aflevering bevat 24 grootere en kleinere platen, en de geheele onderneming wordt met zorg uitgevoerd. Een aanderling verschijnsel, terwijl voor 1830 de invoering der Nederduitsche taal in België onder de grieven gerekend werd.

In den *Morning Post* van den 26sten dl. leest men het volgende:

„De nieuwe ontdekking van een eiland tusschen de Kaap de Goede Hoop en Australie, waar zich rijke steenkolenmijnen bevinden, heeft niet minder de belangstelling van den handel getrokken, dan zij die der geleerde en wetenschappelijke kringen aan welke dezelve het eerst medegedeeld is, geboeid heeft. De reizigers die zich naar onze afgelegen kolonien moeten begeven, kunnen thans niet meer aarzelen om zich van de stoombootvaart te bedienen, wanneer de bevolking van dit eiland overal uitvoerbaar is. Het tijdverlies en de verveling, die onafscheidelijk waren van de lange togten aan boord der zeilvaartuigen, wanneer men zich vroeger naar Australie en Indie wilde begeven, zullen voortaan minder groot zijn, en die overtogten voortaan met eenen spoed en eene snelheid worden gedaan, dat vele personen geen bezwaar meer zullen gevoelen om ze te ondernemen."

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD *BREDA*, brengen hiedoor ter kennisse der daarbij belanghebbenden, dat voor de gewone PINKSTER-KERMIS alhier ter Stede, invallende op *Maandag den 31 dezer maands*, de LOTING voor de Standplaatsen zal geschieden ten Stadhuize, op *Dingsdag den 25 Mei* te vroegen des middags ten 12 ure, alsmedendaar alle verzoeken en aanvragen *prachtwijs* zullen behooren te worden gedaan aan de Bureaux van Policie, met opgave der grootte van de KRAMEN of TENTEN in Ned. maat, aan wien ook de vereischte Patenten zullen moeten worden vertoond; terwijl voorts tot naricht dient, dat geene DOBBELAARS, RIJFELAARS, HOROSCOOPTREKKERS, enz., zullen toegelaten en tegen alle BEDELARIJ ten strengste zal toegezien worden.

Breda, den 10 Mei 1841.

DE BOY, Vz.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUKES.

* * Dingsdag den 25 Mei 1841, des namiddags 2 ure, zal ten overstaan van den te *Gorinchem* residerende Notaris C. VAN APPELTERRE, ten huize van H. KOENS, in de *drie Snoeken*, te *Hardinxveld*, voor het seizoen van dezen jare, om tweemaal te kunnen Hooijen, worden Verpacht:

45 Bunders van den Polder den *Eijerwaard*, gelegen tusschen de *Oude Doninganswaard*, het *Donderzand* langs het *Boterzaat*.
13 Bunders van de bovenste *Japenwaard* langs de *Westkil*.
80 Bunders van de *Lauw Simonswaard*, tusschen de *Sneepkil*, *Hoogwenningswaten* en het *Gat van den Hengst*.
En
10 Bunders van *Aart Eleijenbos*, *Grobbelpnk*, *Calsterweer*, *Bijdanden* en *Klaas van den Tempel*, tusschen het *Houtenzand* tegen aan de rivier de *Merwede* boven de *Hoogkil* over *Giessendam*.

En zulks in zoodanige perceelen als zullen zijn genommerd en staan aangewezen op alle de Buiten-aanspraken, dengs nader op den morgen van de Verpachtingen te vernemen bij den Remmeester SEBRECHT te *Dordrecht*, en den Opzigter A. SMAL te *Nieuwendijk*.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.